

Suvestinė redakcija nuo 2023-12-23

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2003, Nr. [56-2504](#), i. k. 103301MISAK00000248

Nauja redakcija nuo 2008-11-12:

Nr. [D1-569](#), 2008-10-27, Žin. 2008, Nr. 129-4937 (2008-11-11), i. k. 108301MISAK00D1-569

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL APLINKOS MINISTERIJOS ATSAKINGŲ INSTITUCIJŲ VEIKSMŲ EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ AR AVARIJŲ ATVEJAIS IR AVARIJŲ PADARINIŲ LIKVIDAVIMO VALDYMO

2003 m. gegužės 20 d. Nr. 248
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo (Žin., 1992, Nr. [5-75](#); 1996, Nr. [57-1335](#); 2000, Nr. [39-1093](#); 2002, Nr. [2-49](#); 2005, Nr. [47-1558](#); 2010, Nr. [70-3472](#)) 8 straipsniu, Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo (Žin., 1998, Nr. [115-3230](#); 2009, Nr. [159-7207](#)) 13 straipsniu:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin., 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

1. T v i r t i n u pridedamus:

1.1. Aplinkos ministerijos struktūrinių padalinių bei ministerijai pavaldžių ir jos reguliavimo sričiai priskirtų institucijų veiksmų ekstremalių situacijų ar avarijų atvejais ir avarijų padarinių likvidavimo tvarkos aprašą;

1.2. Aplinkos kokybės tyrimų atlikimo ekstremalių situacijų ar avarijų atvejais bei likviduojant jų padarinius tvarkos aprašą;

1.3. Aplinkos ministerijos Ekstremalių situacijų operacijų centro sudėtį;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-894](#), 2013-12-05, Žin., 2013, Nr. 127-6483 (2013-12-12), i. k. 113301MISAK00D1-894

1.4. Aplinkos ministerijos Ekstremalių situacijų operacijų centro nuostatus;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-894](#), 2013-12-05, Žin., 2013, Nr. 127-6483 (2013-12-12), i. k. 113301MISAK00D1-894

1.5. Ekstremalios situacijos ar avarijos ir jos padarinių likvidavimo valdymo kontrolės protokolą;

1.6. Ekstremalių situacijų ar avarijų sudėtingumo lygių skalę;

1.7. Pranešimo apie ekstremalią situaciją ar avariją formą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin., 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

1.8. Pirminių tyrimų protokolo formą;

1.8.1. *Neteko galios nuo 2011-07-10*

Punkto naikinimas:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin. 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

1.8.2. *Neteko galios nuo 2011-07-10*

Punkto naikinimas:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin. 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

1.8.3. Neteko galios nuo 2011-07-10

Punkto naikinimas:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin. 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

1.9. Neteko galios nuo 2011-07-10

Punkto naikinimas:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin. 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

1.10. Pažymos apie aplinkos užterštumo pirminį įvertinimą ekstremalios situacijos ar avarijos vietoje formą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin., 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

1.11. Aplinkos ministerijos struktūrinių padalinių bei ministerijai pavaldžių ir jos reguliavimo sričiai priskirtų institucijų informavimo apie ypatingas radiacines situacijas tvarkos aprašą.

2. S k i r i u:

2.1. Neteko galios nuo 2011-07-10

Punkto naikinimas:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin. 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

2.2. Aplinkos apsaugos agentūrą ekstremalių situacijų valdymo atsakingą instituciją Aplinkos ministerijos sistemoje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin., 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

3. Į p a r e i g o j u Aplinkos ministerijos Aplinkos kokybės departamentą parengti aplinkos ministro įsakymo projektą dėl personalinės ministerijos Ekstremalių situacijų valdymo centro sudėties ir iki 2008 m. lapkričio 3 d. pateiktį jį tvirtinti.

4. P r i p a ž i s t u netekusiais galios:

4.1. 1999 m. spalio 1 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymą Nr. 312 „Dėl veiksmų ypatingųjų ekologinių ir kitų ekstremalių situacijų bei avarijų atvejais ir jų padarinių likvidavimo valdymo“ (Žin., 1999, Nr. [84-2508](#));

4.2. 2000 m. spalio 18 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymą Nr. 446 „Dėl 1999 m. spalio 1 d. įsakymo Nr. 312 „Dėl veiksmų ypatingųjų ekologinių ir kitų ekstremalių situacijų bei avarijų atvejais ir jų padarinių likvidavimo valdymo“ papildymo“ (Žin., 2000, Nr. [94-2949](#));

4.3. 2001 m. balandžio 27 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymą Nr. 233 „Dėl aplinkos ministro 1999 m. spalio 1 d. įsakymo Nr. 312 „Dėl veiksmų ypatingųjų ekologinių situacijų bei avarijų atvejais ir jų padarinių likvidavimo valdymo“ pakeitimo įsakymo“ (Žin., 2001, Nr. [39-1378](#));

4.4. 2004 m. gruodžio 29 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymą Nr. D1-704 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gegužės 20 d. įsakymo Nr. 248 „Dėl veiksmų ypatingųjų ekologinių ir kitų ekstremalių situacijų bei avarijų atvejais ir jų padarinių likvidavimo valdymo“ papildymo ir pakeitimo“ (Žin., 2005, Nr. [4-79](#)).

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro

2008 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. D1-569

(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro

2011 m. birželio 28 d. įsakymo Nr. D1-510

redakcija)

**APLINKOS MINISTERIJOS STRUKTŪRINIŲ PADALINIŲ BEI MINISTERIJAI
PAVALDŽIŲ IR JOS REGULIAVIMO SRIČIAI PRISKIRTŲ INSTITUCIJŲ VEIKSMŲ
EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ AR AVARIJŲ ATVEJ AIS IR AVARIJŲ PADARINIŲ
LIKVIDAVIMO TVARKOS APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Aplinkos ministerijos struktūrinių padalinių bei ministerijai pavaldžių ir jos reguliavimo sričiai priskirtų institucijų veiksmų ekstremalių situacijų ar avarių atvejais ir avarių padarinių likvidavimo tvarkos aprašas reglamentuoja ministerijos atsakingų institucijų už ekstremalias situacijas (toliau – ES) ar avarijas, veiksmus įvykus šiems atvejais ir veiksmus likviduojant jų padarinius, funkcijų pasiskirstymą tarp atskirų padalinių bei sąveiką su kitomis valstybės atsakingomis institucijomis (Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos, Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centru, Policijos informacijos valdyba, specialiosiomis tarnybomis (toliau – Atsakingos institucijos)

2. Avarija – įvykis, kurio metu dėl gamtinio, techninio, ekologinio ar socialinio pobūdžio priežasčių yra ar gali būti teršiama aplinka ir kelia pavojų žmonių gyvybei ar sveikatai.

3. Ekstremali situacija (ES) – dėl ekstremaliojo įvykio susidariusi padėtis, kuri gali sukelti staigų didelį pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai arba gyventojų žūtį, sužalojimą ar padaryti kitą žalą.

4. Visi Aplinkos ministerijos struktūrinių padalinių ir Aplinkos ministerijos sistemos institucijų darbuotojai, pastebėję arba gavę signalą ar informaciją apie ES ar avariją, kurios metu teršiama aplinka ar naikinami gamtos ištekliai, kelia žalą aplinkai ir/ar pavojų žmonėms, jų gyvenimo sąlygoms, turtui arba įvykį, galintį sukelti tokias pasekmes, taip pat hidrotechnikos statinių griūtį, privalo nedelsdami perduoti turimą informaciją savo vadovui arba jo įgaliotam asmeniui, o jis arba jo įgaliotas asmuo apie tai informuoja Aplinkos apsaugos agentūros (toliau – AAA) Avarių prevencijos ir valdymo skyrių, tel. (8 5) 273 2995 (visą parą).

5. Aplinkos ministerijos Ekstremalių situacijų operacijų centras pradeda veikti, kai yra pasiekiami ar viršijami kriterijai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. kovo 9 d. nutarimu Nr. 241 „Dėl ekstremalių įvykių kriterijų patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. [29-1004](#); 2009, Nr. [153-6928](#)). Šią informaciją Ekstremalių situacijų operacijų centro koordinatoriui (jei jo nėra – koordinatoriaus pavaduotojui) nedelsdama perduoda AAA.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-894](#), 2013-12-05, Žin., 2013, Nr. 127-6483 (2013-12-12), i. k. 113301MISAK00D1-894

**II. APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS VEIKSM AI EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ AR
AVARIJŲ ATVEJ AIS**

6. AAA, gavusi informaciją apie ES ar avariją, kurios metu teršiama aplinka arba naikinami gamtos ištekliai, hidrotechnikos statinių griūtį, pavojingus geologinius, stichinius, katastrofinius meteorologinius ir hidrologinius reiškinius ir situacijas, galinčias sukelti grunto (dirvožemio), žemės gelmių ir požeminio vandens taršą ir/ar žemės gelmių pažeidimus ar įvykį, galintį sukelti tokias pasekmes, ją registruoja ir perduoda:

6.1. Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentui (toliau – RAAD), kurio teritorijoje įvyko ES ar avarija, pavesdama skubiai patikrinti vietoje ir pateikti AAA pilną informaciją apie įvykį;

6.2. Lietuvos hidrometeorologijos tarnybai prie Aplinkos ministerijos (toliau – Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba) – kai ES ar avarijos atveju į aplinką gali patekti pavojingos cheminės ar radioaktyviosios medžiagos, hidrotechninių statinių griūčių atvejais ir kai susidariusios situacijos valdymui reikalinga hidrometeorologinė informacija;

6.3. Lietuvos geologijos tarnybai prie Aplinkos ministerijos (toliau – Lietuvos geologijos tarnyba) – hidrotechnikos statinių griūčių, pavojingų geologinių reiškinių ir situacijų, galinčių sukelti grunto (dirvožemio), žemės gelmių ir požeminio vandens taršą ir/ar žemės gelmių pažeidimus, atvejais;

6.4. Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos (toliau – Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija) – hidrotechnikos statinių griūčių atvejais;

6.5. Saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos (toliau – Saugomų teritorijų tarnyba) ir Generalinei miškų urėdijai prie Aplinkos ministerijos (toliau – Generalinė miškų urėdija) – gaisrų miškuose ir durpynuose atvejais;

6.6. Aplinkos ministerijos Ekstremalių situacijų operacijų centro koordinatoriui, Aplinkos ministerijos vadovybei, Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komitetui (suderinus su Aplinkos ministerijos Ekstremalių situacijų operacijų centro koordinatoriumi), kai avarijos metu susidaro situacija, artėjanti prie ekstremalios pagal Ekstremalių įvykių kriterijus, taip pat kai aplinkos užteršimas turi arba gali turėti tarpvalstybinį poveikį;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-894](#), 2013-12-05, *Žin.*, 2013, Nr. 127-6483 (2013-12-12), i. k. 113301MISAK00D1-894

6.7. atsakingoms institucijoms pagal Aplinkos ministerijos struktūrinių padalinių, pavaldžių ir kitų institucijų informavimo apie ypatingas radiacines situacijas tvarkos aprašą – ypatingų radiacinių situacijų atvejais.

7. AAA, dalyvaudama ES ar avarijos valdyme:

7.1. sprendžia apie kitų reikiamų priemonių pasitelkimą, specialistų ir laboratorijų išvykimo į įvykio vietą tikslingumą, reikiamų laboratorinių mėginių paėmimą ir analizių atlikimą;

7.2. teikia informaciją apie ES ar avarijos pasekmes ir likvidavimo eigą Aplinkos ministerijos vadovybei, Aplinkos ministerijos Visuomenės informavimo ir švietimo skyriui, savivaldybių institucijoms, ypatingų radiacinių situacijų atvejais – atsakingoms institucijoms pagal Aplinkos ministerijos struktūrinių padalinių, pavaldžių ir kitų institucijų informavimo apie ypatingas radiacines situacijas tvarkos aprašą;

7.3. konsultuoja RAAD laboratorijų specialistus, koordinuoja jų veiksmus, teikia RAAD informaciją apie ES ar avarijos valdymo metu priimtus sprendimus, atliktus tyrimus ir jų rezultatus;

7.4. jei RAAD nėra reikiamos įrangos, priima sprendimą dėl AAA mobilios laboratorijos vykimo į ES ar avarijos vietą aplinkos tyrimams atlikti tikslingumo;

7.5. atsižvelgdama į ES ar avarijos pobūdį ir mastą, pagal nustatytą veikimo sritį atlieka aplinkos tyrimus (ima mėginius ir atlieka laboratorines analizes), nustato ir vertina aplinkos taršos mastą, teikia sklaidimo prognozes ir tyrimų rezultatus;

7.6. sprendžia, ar reikalingas aplinkos monitoringas likvidavus ES ar avariją, ir teikia pasiūlymus RAAD (išskyrus dėl Baltijos jūros ir Kuršių marių aplinkos monitoringo);

7.7. esant pavojui, kad išpilti teršalai patekė į Baltijos jūrą ar Kuršių marias gali būti išmesti į krantą, konsultuoja Aplinkos ministerijos Ekstremalių situacijų operacijų centrą, savivaldybes ir kitas atsakingas institucijas apie efektyvių priemonių naudojimą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-894](#), 2013-12-05, *Žin.*, 2013, Nr. 127-6483 (2013-12-12), i. k. 113301MISAK00D1-894

7.8. atlieka Baltijos jūros ir Kuršių marių aplinkos monitoringą likvidavus ES ar avariją, jeigu priimamas sprendimas, kad tai reikalinga.

8. Nustačiusi ar gavusi pranešimą apie hidrotechnikos statinių griūtį ir stichinių hidrologinių reiškinių atvejus ar esant tokiai grėsmei, AAA:

8.1. teikia pasiūlymus RAAD, priešgaisrinės gelbėjimo tarnyboms dėl nuotėkio reguliavimo

galimybių ir būtinumo, kad būtų išvengta ar kiek įmanoma sumažinta žala aplinkai ir jos komponentams;

8.2. RAAD prašymu vyksta į įvykio vietą, teikia pasiūlymus dėl būtinų priemonių avarijos padariniams likviduoti, dalyvauja hidrotechnikos statinių griūčių priežasčių tyrime.

III. REGIONŲ APLINKOS APSAUGOS DEPARTAMENTŲ VEIKSMAI EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ AR AVARIJŲ ATVEJ AIS

9. Regionų aplinkos apsaugos departamentas, kuriame įvyko ES ar avarija, gavęs informaciją apie įvykį, kurios metu teršiama aplinka arba naikinami gamtos ištekliai, hidrotechnikos statinių griūtį, pavojingus geologinius ir meteorologinius reiškinius ir situacijas, galinčias sukelti grunto (dirvožemio), žemės gelmių ir požeminio vandens taršą ir/ar žemės gelmių pažeidimus ar įvykį, galinti sukelti tokias pasekmes, registruoja ir nedelsdamas praneša turimą informaciją AAA, užpildydamas Pranešimo apie ekstremalią situaciją ar avariją formą, savivaldybės Ekstremalių situacijų valdymo centro vadovui ir atsakingų institucijų vietos padaliniams.

10. Dalyvaudami ES ar avarijos valdyme, RAAD:

10.1. už ES ar avarijos židinio ribų atlieka gautos informacijos patikrinimą, padaryto poveikio aplinkai pirminį įvertinimą ir nustato galimas pasekmes, praneša apie tai AAA ir informuoja savivaldybės institucijas;

10.2. dalyvauja savivaldybės Ekstremalių situacijų valdymo centrų veikloje, pagal savo kompetenciją teikia pasiūlymus šių centrų vadovams;

10.3. kartu su kitų atsakingų institucijų atstovais imasi veiksmų siekiant nustatyti ES ar įvykusios avarijos kaltininkus;

10.4. pagal nustatytas veikimo sritis atlieka aplinkos kokybės tyrimus, ima aplinkos elementų mėginius laboratorinėms analizėms už ES ar avarijos židinio ribų;

10.5. nustatę ar gavę pranešimą apie hidrotechnikos statinių griūtį, apie įvykį informuoja hidrotechnikos statinių savininkus, savivaldybės institucijas, priešgaisrines gelbėjimo tarnybas;

10.6. vadovaudamasis Aplinkos apsaugos agentūros pateiktais pasiūlymais, teikia nurodymus hidrotechninių statinių savininkams, o priešgaisrinėms gelbėjimo tarnyboms – pasiūlymus dėl nuotėkio reguliavimo galimybių ir būtinumo;

10.7. kontroliuoja, kaip priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, kitų specialiųjų tarnybų atstovai, objekto, įmonės savininkai ar susidariusios ES ar avarijos kaltininkai, savivaldybių atsakingi pareigūnai organizuoja ir vykdo ES lokalizavimo ir likvidavimo darbus, siekiant, kad aplinkai būtų padaryta kuo mažesnė žala. Apie darbų eigą nuolat informuoja telefonu, faksu ar el. paštu AAA;

10.8. duoda nurodymus dėl aplinkos monitoringo reikalingumo ir organizavimo po ES ar avarijos;

10.9. apie ES ar avarijos valdymo metu priimtus sprendimus, apie paimtus mėginius, atliktus tyrimus ir jų rezultatus informuoja AAA, o žemės gelmių taršos atvejais – Lietuvos geologijos tarnybą;

10.10. kontroliuoja ES ar avarijos pasekmių likvidavimo darbus iki taršos likvidavimo ir aplinkos kokybės atstatymo, periodiškai informuoja apie ES ar avarijos pasekmių likvidavimo darbų eigą AAA, pildo ES ar avarijos ir jos padarinių likvidavimo valdymo kontrolės protokolą, kuris saugomas atitinkamoje RAAD agentūroje, kurios kontroliuojamoje teritorijoje įvyko ES ar avarija, ir užbaigus žalos, administracinių baudų išieškojimo procedūras, pateikiamas AAA, skiria administracines nuobaudas, teikia ieškinius dėl aplinkai padarytos žalos atlyginimo, kontroliuoja jų išieškojimą.

IV. LIETUVOS HIDROMETEOROLOGIJOS TARNYBOS VEIKSMAI EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ AR AVARIJŲ ATVEJ AIS

11. Prognozuoja katastrofinius ir stichinius meteorologinius ir hidrologinius reiškinius, galinčius sukelti didelius neigiamus gamtinės aplinkos pokyčius.

12. Dalyvaudama ES ar avarijos valdyme, Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba:

12.1. informuoja apie katastrofinius ir stichinius meteorologinius ir hidrologinius reiškinius, teikia katastrofinių ir stichinių hidrometeorologinių reiškinių prognozes Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos, AAA ir RAAD, kurio kontroliuojamoje teritorijoje įvyko ar gali įvykti ES, Žemės ūkio ministerijai (tik apie užfiksuotas stichines sausras);

12.2. ES ar avarijos metu, kai į aplinką patenka radioaktyvios, cheminės, biologiškai pavojingos ir kitos teršiančios pavojingos medžiagos, pagal poreikį teikia hidrometeorologines prognozes bei hidrologinių ir meteorologinių matavimų duomenis šių situacijų valdymą vykdančioms institucijoms.

V. LIETUVOS GEOLOGIJOS TARNYBOS VEIKSMAI EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ AR AVARIJŲ ATVEJAIS

13. Gavusi pranešimą apie pavojingą geologinį reiškinį (t. y. gamtinio pobūdžio ekstremalų įvykį) bei ES ar avarijos atvejį, galintį sukelti grunto (dirvožemio), žemės gelmių ir požeminio vandens taršą ir/ar žemės gelmių pažeidimus, apie tai nedelsdama informuoja AAA.

14. Dalyvaudama ES ar avarijos valdyme:

14.1. teikia metodinę paramą ir konsultacijas grunto (dirvožemio), žemės gelmių ir požeminio vandens būklės įvertinimo ir tyrimo klausimais galimo jų užteršimo arba pavojingų geologinių reiškinių atveju;

14.2. pagal pateiktus tyrimų rezultatus rengia ekspertines išvadas ir prognozes apie ES ar avarijos poveikį gruntui (dirvožemiui), žemės gelmėms ir požeminiam vandeniui bei ekosistemoms;

14.3. nustato grunto (dirvožemio), žemės gelmių ir požeminio vandens užteršimo ir/ar žemės gelmių pažeidimo lygį ir, esant galimybei, teikia teršalų sklidimo prognozes už šių situacijų valdymą atsakingoms institucijoms;

14.4. informuoja RAAD ir AAA apie ekspertines išvadas, prognozes ir apie priimtus sprendimus taršai likviduoti.

VI. VALSTYBINĖS TERITORIJŲ PLANAVIMO IR STATYBOS INSPEKCIJOS VEIKSMAI EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ AR AVARIJŲ ATVEJAIS

15. Nustačiusi ar gavusi pranešimą apie hidrotechnikos statinių griūtį arba griūties grėsmę, apie įvykį nedelsdama informuoja AAA.

16. Vyksta į įvykio vietą, teikia pasiūlymus dėl būtinų priemonių avarijos padariniams likviduoti ir dalyvauja hidrotechnikos statinių griūčių priežasčių tyrime.

VII. VALSTYBINĖS SAUGOMŲ TERITORIJŲ TARNYBOS IR GENERALINĖS MIŠKŲ URĖDIJOS VEIKSMAI EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ AR AVARIJŲ ATVEJAIS

17. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba ir (ar) Generalinė miškų urėdija nustačiusios ar gavusios informaciją apie gaisrų saugomose teritorijose, miškuose ir durpynuose atvejus ar informaciją apie ES ar avariją, kurios metu teršiama aplinka arba naikinami gamtos ištekliai, ar įvykį, galintį sukelti tokias pasekmes, pagal kompetenciją nedelsdamos praneša turimą informaciją AAA.

18. Dalyvaudamos ES ar avarijos valdyme gaisrų atvejais:

18.1. registruoja pranešimus apie gaisrus saugomose teritorijose, miškuose ir durpynuose;

18.2. Generalinė miškų urėdija kartu su VĮ miškų urėdijomis ir savivaldybės institucijomis, priešgaisrinės gelbėjimo tarnybomis organizuoja miškų gaisrų gesinimą;

18.3. apie gaisrų gesinimo eigą, prognozuojamas pasekmes informuoja AAA;

18.4. apskaičiuoja gaisrų padarytą žalą ir teikia šią informaciją AAA.

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin., 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2008 m. spalio 27 d.
įsakymu Nr. D1-569

APLINKOS KOKYBĖS TYRIMŲ ATLIKIMO EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ AR AVARIJŲ ATVEJ AIS BEI LIKVIDUOJANT JŲ PADARINIUS TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Aplinkos kokybės tyrimų atlikimo ekstremalių situacijų ar avarijų atvejais bei likviduojant jų padarinius tvarkos aprašas reglamentuoja, atsižvelgiant į Aplinkos ministerijos struktūrinių padalinių ir Aplinkos ministerijos sistemos institucijų techninį aprūpinimą, specialistų kvalifikaciją, specializaciją bei finansines sąnaudas, jų veikimo sritis ekstremalių situacijų (toliau – ES) ar avarijų atvejais.

2. ES ar avarijos likvidavimo metu tyrimai atliekami, vadovaujantis aplinkos apsaugos ir sveikatos apsaugos ministrų 1998 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 23/66 „Dėl darbų, atliekamų sprendžiant cheminių medžiagų valdymo klausimus, paskirstymo“ (Žin., 1998, Nr. [15-357](#)) ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 1999 m. sausio 29 d. įsakymu Nr. 17 „Saugaus darbo zonų likviduojant chemines avarijas nustatymas“ patvirtinta metodika.

2 skyrius. *Neteko galios nuo 2011-07-10*

Skyriaus naikinimas:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin. 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

III. REGIONŲ APLINKOS APSAUGOS DEPARTAMENTŲ VEIKSM AI ATLIEKANT APLINKOS KOKYBĖS TYRIMUS ES AR AVARIJOS ATVEJ AIS BEI LIKVIDUOJANT JŲ PASEKMES

5. Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamento (toliau – RAAD) Valstybinės analitinės kontrolės skyrius (toliau – VAKS), išskyrus Klaipėdos RAAD, esant bet koki am ES ar avarijos mastui, atlieka aplinkos elementų tyrimus, kuriems atlikti turi teisės aktų nustatyta tvarka išduotą leidimą. RAAD pateikia Aplinkos apsaugos agentūrai (toliau – AAA) šiuo įsakymu patvirtintos formos pirminių tyrimų protokolą apie atliktų tyrimų rezultatus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin., 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

6. Patikslina, kiek ir kokių cheminių ir kitų medžiagų yra ūkio subjekte, kuriame įvyko avarija, ar dėl to susidarė ES, ir informuoja apie tai AAA.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin., 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

7. Paima aplinkos elementų mėginius ir operatyviai persiunčia AAA Aplinkos tyrimų departamentui (toliau – ATD) aplinkos elementų tyrimams, kuriems atlikti RAAD neturi teisės aktų nustatyta tvarka išduoto leidimo. Kartu pateikiama mėginių paėmimo vietų schema ir laikas. Apie išsiųstus arba numatomus išsiųsti mėginius iš anksto praneša ATD.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin., 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

8. Jeigu ES ar avarija įtakoja ar gali įtakoti upės vandens kokybę, kurioje yra automatinė ėminių paėmimo stotis, operatyviai išanalizuoja jau paimtus mėginius ir pagal analizių rezultatus sprendžia, ar reikia keisti stoties darbo režimą.

9. Vietovėse, kur yra aplinkos oro kokybės tyrimo stotys, ES ar avarijos atveju, susijusiu su aplinkos oro tarša, operatyviai paima tyrimų duomenis iš stoties, įvertina oro užterštumo lygį ir duomenis perduoda AAA bei kitoms atsakingoms institucijoms.

10. Paruošia šiuo įsakymu patvirtintos formos pažymas apie aplinkos užterštumo pirminį įvertinimą ekstremalios situacijos ar avarijos vietoje ir pateikia ją AAA.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin., 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

IV. APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS VEIKSMAI ATLIEKANT APLINKOS KOKYBĖS TYRIMUS ES AR AVARIJOS ATVEJAIŠ BEI LIKVIDUOJANT JŲ PASEKMES

11. Koordinuoja ir organizuoja atskirų Aplinkos ministerijos struktūrinių padalinių ir pavaldžių institucijų aplinkos tyrimų eigą ES ar avarijų vietoje, operatyviai informuoja apie ES ar avarijos lokalizavimą, sustabdymą ar išplitimą, nepalankių meteorologinių sąlygų susidarymą aplinkos tyrimus ES ar avarijos vietoje atliekančioms laboratorijoms.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin., 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

12. AAA skubiai išvyksta į bet kurį regioną esant aplinkos oro, paviršinio vandens, grunto, dirvožemio užterštumui, įvykus ES ar avarijai, kuris atitinka ES ar avarijos sudėtingumo skalės pirmąjį lygį, ar įvykus bet kokio masto ES ar avarijai Klaipėdos RAAD priskirtoje teritorijoje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin., 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

13. Kitais atvejais klausimą dėl AAA dalyvavimo būtinumo sprendžia AAA kartu su RAAD.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin., 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

14. Atlieka aplinkos elementų mėginių, paimtų ES ar avarijos vietoje, tyrimus ir matavimus ES ar avarijos vietoje:

14.1. nustato sunkiuosius metalus ir jų koncentracijas aplinkos ore, vandenyje, dirvožemyje, augmenijoje, dugno nuosėdose;

14.2. nustato pesticidus ir kitus organinius junginius bei jų koncentracijas vandenyje, dirvožemyje, augmenijoje, biotoje;

14.3. nustato įvairius dujinius organinius junginius ir jų koncentracijas aplinkos ore;

14.4. nustato sieros dioksido, azoto oksidų, ozono, anglies monoksido, kietųjų dalelių koncentracijas aplinkos ore;

14.5. nustato vandens mėginių ekotoksiškumą

14.6. nustato radiacinį užterštumą ir atlieka radionuklidų analizę;

14.7. įvertina aplinkos elemento užterštumo lygį, atlieka teršalų sklaidos prognozę ir teikia ES ar avarijos valdymą vykdančioms institucijoms;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin., 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

14.8. paruošia šiuo įsakymu patvirtintos formos pažymas apie aplinkos užterštumo pirminį įvertinimą ekstremalios situacijos ar avarijos vietoje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin., 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

V. LIETUVOS GEOLOGIJOS TARNYBOS PRIE APLINKOS MINISTERIJOS VEIKSMAI ATLIEKANT APLINKOS KOKYBĖS TYRIMUS ES AR AVARIJOS ATVEJ AIS BEI LIKVIDUOJANT JŲ PASEKMES

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin., 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

15. Teikia metodinę pagalbą tiriant pavojingus geologinius reiškinius, grunto, dirvožemio ir požeminio vandens taršą, hidrotechnikos statinių griūtis (Klaipėdos valstybinio jūros uosto teritorijoje), incidentus su cheminėmis medžiagomis ir naftos produktais, grunto, dirvožemio ir vandens taršos atvejus vandenvietėse ir jų sanitarinėse apsaugos zonose ir kitus užregistruotus pavojingų medžiagų netiesioginio išleidimo į požeminius vandenis avarinius atvejus.

16. Vadovaudamasis tyrimų rezultatais, rengia ir teikia ekspertines išvadas ir, esant galimybei, prognozes apie ES ar avarijos poveikį žemės gelmėms, gruntui (dirvožemiui) ir požeminiam vandeniui, nustato teršalų patekimo mastą ir, esant galimybei, teikia jų sklaidimo prognozes ES ar avarijos valdymą vykdančioms institucijoms. Paruošia aplinkos užterštumo ir poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin., 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

VI. LIETUVOS HIDROMETEOROLOGIJOS TARNYBOS PRIE APLINKOS MINISTERIJOS VEIKSMAI ATLIEKANT APLINKOS KOKYBĖS TYRIMUS ES AR AVARIJOS ATVEJ AIS BEI LIKVIDUOJANT JŲ PASEKMES

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin., 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

17. ES ar avarijos atvejais, susijusiais su radioaktyvių, cheminių, biologiškai pavojingų ir kitų teršiančių medžiagų patekimu į aplinką, kas valandą nuo pranešimo apie ES ar avariją gavimo teikia faktinę hidrometeorologinę informaciją ir prognozes šias situacijas valdančioms institucijoms, AAA ir RAAD, kurio kontroliuojamoje teritorijoje įvyko ES ar avarija.

7 skyrius. *Neteko galios nuo 2011-07-10*

Skyriaus naikinimas:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin. 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2003 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. 248
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2023 m. gruodžio 22 įsakymo Nr. D1-430
redakcija)

APLINKOS MINISTERIJOS EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ OPERACIJŲ CENTRO SUDĖTIS

1. Aplinkos ministerijos ekstremaliųjų situacijų operacijų centro (toliau – Operacijų centras) koordinatorius – Aplinkos ministerijos parengties pareigūnas.
2. Operacijų centro koordinatoriaus pavaduotojas – Aplinkos ministerijos Aplinkos apsaugos politikos įgyvendinimo koordinavimo grupės vadovas.
3. Operacijų centro nariai:
 - 3.1. Aplinkos ministro patarėja, atsakinga už visuomenės ir žiniasklaidos informavimo Aplinkos ministerijos veiklos klausimais koordinavimą;
 - 3.2. Aplinkos ministerijos Aplinkos apsaugos politikos įgyvendinimo koordinavimo grupės patarėjas, atsakingas už Aplinkos ministerijai pavestų civilinės saugos, civilinės mobilizacijos institucijos funkcijų įgyvendinimo organizavimą ir koordinavimą;
 - 3.3. Aplinkos ministerijos Atliekų politikos grupės vadovas;
 - 3.4. Aplinkos ministerijos Gamtos apsaugos politikos grupės vadovas;
 - 3.5. Aplinkos ministerijos Klimato politikos grupės vadovas;
 - 3.6. Aplinkos ministerijos Miškų politikos grupės vadovas;
 - 3.7. Aplinkos ministerijos Taršos prevencijos politikos grupės vadovas;
 - 3.8. Aplinkos ministerijos Statybos ir būsto politikos grupės vadovas;
 - 3.9. Aplinkos ministerijos Valstybės turto ir viešųjų pirkimų skyriaus vedėjas;
 - 3.10. Aplinkos apsaugos agentūros direktorius;
 - 3.11. Aplinkos apsaugos agentūros Aplinkos tyrimų departamento direktorius;
 - 3.12. Aplinkos apsaugos agentūros Aplinkos būklės analitikos centro Vandenių būklės vertinimo skyriaus vedėjas;
 - 3.13. Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos direktorius;
 - 3.14. Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Aplinkos kokybės departamento direktorius;
 - 3.15. Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Pranešimų priėmimo tarnybos viršininkas;
 - 3.16. Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktorius;
 - 3.17. Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktorius;
 - 3.18. Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininkas;
 - 3.19. valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos generalinis direktorius.

.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2008 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. D1-569
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2022 m. vasario 24 d. įsakymo Nr. D1-54
redakcija)

APLINKOS MINISTERIJOS EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ OPERACIJŲ CENTRO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Aplinkos ministerijos (toliau – AM) Ekstremaliųjų situacijų operacijų centro (toliau – ESOC) nuostatai (toliau – Nuostatai) reglamentuoja ESOC veiklos tikslus, uždavinius ir funkcijas, ESOC sudarymo, darbo organizavimo ir sušaukimo tvarką.

2. ESOC pavaldus aplinkos ministrui.

3. ESOC savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymu, Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymu, Aplinkos ministerijos mobilizacijos planu, kitais civilinės saugos sistemos veiklą ir mobilizaciją reglamentuojančiais teisės aktais ir Nuostatais.

4. Nuostatuose vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Civilinės saugos įstatyme, Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatyme, kituose teisės aktuose.

II. ESOC TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

5. Pagrindiniai ESOC veiklos tikslai – pagal AM kompetenciją vykdyti ekstremaliųjų situacijų prevenciją, užtikrinti Vyriausybės ekstremaliųjų situacijų komisijos (toliau – VESK) priimtų sprendimų įgyvendinimą, organizuoti ir koordinuoti įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų likvidavimą, padarinių šalinimą, gyventojų ir turto gelbėjimą, aplinkos apsaugą, vykdyti Aplinkos ministerijos mobilizacijos valdymo grupės funkcijas.

6. ESOC uždaviniai:

6.1. ekstremaliųjų situacijų atveju:

6.1.1. užtikrinti VESK sprendimų įgyvendinimą;

6.1.2. pagal kompetenciją organizuoti ir koordinuoti įvykio, ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos likvidavimą, padarinių šalinimą, gyventojų ir turto gelbėjimą, aplinkos apsaugą;

6.1.3. koordinuoti AM struktūrinių padalinių, AM pavaldžių ir jos reguliavimo sričiai priskirtų institucijų veiklą ekstremaliosios situacijos metu;

6.2. paskelbus mobilizaciją, užtikrinti AM mobilizacijos plane nurodytų veiksmų ir priemonių įgyvendinimą ir mobilizacinių nurodymų vykdymą.

7. ESOC, vykdydamas jam pavestus uždavinius, atlieka šias funkcijas:

7.1. civilinės saugos srityje:

7.1.1. pagal kompetenciją įgyvendina VESK sprendimus ekstremaliųjų situacijų prevencijos klausimais;

7.1.2. pagal kompetenciją renka, analizuoja ir vertina duomenis ir informaciją apie įvykį, ekstremalųjį įvykį, gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, prognozuoja jų eigą ir mastą, pavojų ir galimą poveikį aplinkai, numato civilinės saugos priemones ir gelbėjimo veiksmus;

7.1.3. teisės aktų nustatyta tvarka organizuoja gyventojų, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų ir ūkio subjektų perspėjimą, informavimą apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją, galimus padarinius, jų šalinimo priemones ir apsisaugojimo nuo ekstremaliosios situacijos būdus;

7.1.4. informuoja aplinkos ministrą, VESK apie susidariusią ekstremaliąją situaciją ir AM priskirtų funkcijų vykdymą likviduojant ekstremaliąją situaciją, šalinant jos padarinius;

7.1.5. keičiasi informacija su kitų institucijų ESOC analizuodamas, vertindamas įvykio, ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos eigą;

7.1.6. padeda koordinuoti ekstremaliosios situacijos lokalizavimo ir padarinių šalinimo darbus;

7.1.7. valstybės lygio ekstremaliosios situacijos atveju pagal kompetenciją valstybės lygiu organizuoja ar koordinuoja ekstremaliosios situacijos likvidavimą ir padarinių šalinimą;

7.1.8. pagal kompetenciją teikia VESK siūlymus dėl:

7.1.8.1. civilinės saugos sistemos pajėgų, reikalingų ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti;

7.1.8.2. materialinių ir finansinių išteklių, reikalingų ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti;

7.1.8.3. racionalaus ir veiksmingo Vyriausybės ir kitų institucijų skirtų finansinių ir kitų materialinių išteklių panaudojimo ekstremaliosios situacijos padariniams šalinti;

7.1.9. atlieka kitas teisės aktuose nustatytas su civilinės saugos sistemos uždavinių įgyvendinimu susijusias funkcijas;

7.2. paskelbus mobilizaciją:

7.2.1. teikia siūlymus Valstybės mobilizacijos operacijų centrui (toliau – VMOC) ir aplinkos ministrui dėl valstybės rezervo panaudojimo, kai AM ir pavaldūs subjektai negali savo išteklių ir pagal sudarytas sutartis užtikrinti veiksmų ir priemonių, numatytų mobilizacijos plane, vykdymo ir priimančiosios šalies paramos teikimo;

7.2.2. kontroliuoja, kaip AM ir jai pavaldūs subjektai vykdo mobilizacinius nurodymus, teikia aplinkos ministrui išvadas apie jų įvykdymą, prireikus teikia informaciją ir pasiūlymus VMOC dėl priemonių, reikalingų vykdyti mobilizacinius nurodymus;

7.2.3. koordinuoja ir kontroliuoja mobilizacinių užsakymų ir priimančiosios šalies paramos teikimo sutarčių vykdymą;

7.2.4. koordinuoja ir vertina, kaip įgyvendinami aplinkos ministro sprendimai dėl mobilizacijos vykdymo ir priimančiosios šalies paramos teikimo įgyvendinimo, teikia siūlymus atsakingiems asmenims dėl minėtiems sprendimams įgyvendinti taikytinų priemonių;

7.2.5. vertina AM ir pavaldžių subjektų mobilizacinius išteklius, teikia informaciją VMOC dėl galimybės papildomai aprūpinti reikiama materialiniais išteklių ginkluotąsias pajėgas ir užtikrinti priimančiosios šalies paramos teikimą;

7.2.6. koordinuoja ir kontroliuoja AM ir pavaldžių subjektų mobilizacinių išteklių naudojimą, teikia siūlymus aplinkos ministrui dėl trūkstamų mobilizacinių išteklių sutelkimo, prireikus nustato būtinų mobilizacinių išteklių sutelkimo vietas;

7.2.7. teikia pasiūlymus aplinkos ministrui dėl mobilizacinio ūkio subjekto sutartinių įsipareigojimų vykdymo, kai iš mobilizacinio ūkio subjekto gaunama informacija, kad dėl nenumatytų aplinkybių nebegalima vykdyti sutartinių įsipareigojimų;

7.2.8. pagal kompetenciją atlieka kitas teisės aktuose, reglamentuojančiuose mobilizacijos vykdymą ir priimančiosios šalies paramos teikimą, nustatytas funkcijas.

8. AM ESOC nariai, vykdančios mobilizacijos valdymo grupės funkcijas, privalo turėti leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Slaptai“.

III. ESOC STEIGIMAS IR DARBO ORGANIZAVIMAS

9. ESOC sudaro ESOC koordinatorius, koordinatoriaus pavaduotojas (-ai) ir nariai. ESOC sudaromas iš AM, jai pavaldžių ar jos reguliavimo sričiai priskirtų institucijų ir įstaigų (toliau – pavaldžios įstaigos) valstybės tarnautojų ir darbuotojų.

10. ESOC koordinatorius:

10.1. organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja ESOC priskirtų uždavinių ir funkcijų atlikimą;

10.2. kai nėra gelbėjimo darbų vadovo, pagal kompetenciją koordinuoja civilinės saugos

sistemos pajėgų, dalyvaujančių likviduojant ekstremaliąją įvykį ar ekstremaliąją situaciją ir šalinant jų padarinius ekstremaliosios situacijos židinyje, veiksmus, kol paskiriamas ekstremaliosios situacijos operacijų vadovas;;

10.3. pagal kompetenciją teikia VESK, ekstremaliosios situacijos operacijų vadovui pasiūlymus dėl gresiančiai ar susidariusiai ekstremaliajai situacijai valdyti ir padariniams šalinti reikalingų priemonių ir veiksmų;

10.4. paskelbus mobilizaciją:

10.4.1. keičiasi informacija su kitų civilinių mobilizacijos institucijų mobilizacijos valdymo grupių koordinatoriais;

10.4.2. pagal poreikį teikia informaciją VMOC.

11. ESOC koordinatorius pavaldus ir atskaitingas aplinkos ministrui ir ekstremaliosios situacijos operacijų vadovui.

12. ESOC koordinatoriaus pavaduotojas padeda ESOC koordinatoriui vykdyti Nuostatuose koordinatoriui nustatytas funkcijas, kai koordinatoriaus nėra arba koordinatoriaus pavedimu jį pavaduoja.

13. ESOC nariai paskiriami į šias grupes:

13.1. operacinio vertinimo, ekstremalių situacijų prevencijos ir visuomenės informavimo;

13.2. administravimo ir informacijos valdymo;

13.3. mobilizacijos valdymo.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [D1-87](#), 2022-04-04, paskelbta TAR 2022-04-04, i. k. 2022-06909

14. Operacinio vertinimo, ekstremalių situacijų prevencijos ir visuomenės informavimo grupę sudaro AM ESOC nariai iš šių institucijų ir jų padalinių:

14.1. AM politikos grupių;

14.2. Lietuvos geologijos tarnybos prie AM;

14.3. VĮ Valstybinių miškų urėdijos;

14.4. Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie AM;

14.5. Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie AM;

14.6. Aplinkos apsaugos agentūros;

14.7. Aplinkos apsaugos departamento prie AM.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [D1-87](#), 2022-04-04, paskelbta TAR 2022-04-04, i. k. 2022-06909

15. Operacinio vertinimo, ekstremalių situacijų prevencijos ir visuomenės informavimo grupė:

15.1. teisės aktuose nustatyta tvarka pagal kompetenciją vykdo ekstremaliųjų situacijų prevenciją;

15.2. prognozuoja įvykio, ekstremaliojo įvykio ir ekstremaliosios situacijos eigą, jos padarinių pobūdį ir mastą, planuoja civilinės saugos priemones ir gelbėjimo veiksmus;

15.3. įvertina situaciją ir, suderinusi su ESOC koordinatoriumi, teikia ekstremaliosios situacijos operacijų vadovui pasiūlymus dėl reikalingų civilinės saugos sistemos pajėgų, racionalaus ir veiksmingo finansinių ir kitų materialinių išteklių panaudojimo gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos padariniams šalinti;

15.4. organizuoja ir koordinuoja įvykio, ekstremaliojo įvykio ir ekstremaliosios situacijos likvidavimą, padarinių šalinimą;

15.5. koordinuoja veiksmus ir keičiasi informacija su kitų institucijų operacijų centrais analizuodama, vertindama ir prognozuodama įvykio, ekstremaliojo įvykio ir ekstremaliosios situacijos eigą;

15.6. rengia visuomenei informaciją apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, galimus jos padarinius, jų šalinimo priemones ir apsaugojimo nuo ekstremaliosios situacijos būdus;

15.7. organizuoja spaudos konferencijas;

15.8. teisės aktuose nustatyta tvarka organizuoja gyventojų, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų ir ūkio subjektų perspėjimą ir informavimą apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ir ekstremaliąją situaciją, galimus jos padarinius, jų šalinimo priemones ir apsisaugojimo būdus.

16. Administravimo ir informacijos valdymo grupę sudaro AM ESOC nariai iš šių institucijų ir jų padalinių:

16.1. Aplinkos apsaugos departamento prie AM Pranešimų priėmimo tarnybos;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [D1-87](#), 2022-04-04, paskelbta TAR 2022-04-04, i. k. 2022-06909

16.2. AM Aplinkos apsaugos politikos įgyvendinimo koordinavimo grupės;

16.3. AM Valstybės turto ir viešųjų pirkimų skyriaus.

17. Administravimo ir informacijos valdymo grupė:

17.1. organizuoja, analizuoja ir vertina informaciją ir duomenis apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją;

17.2. surinktą, išanalizuotą ir įvertintą informaciją apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją, suderinusi su ESOC koordinatoriumi, perduoda ekstremaliosios situacijos operacijų vadovui;

17.3. perduoda VESK, ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo sprendimus ir kitą būtiną informaciją civilinės saugos sistemos pajėgoms ir kitiems civilinės saugos sistemos subjektams;

17.4. užtikrina ESOC darbo vietų nuolatinį aprūpinimą darbui reikalingomis priemonėmis;

17.5. užtikrina ESOC įrangos eksploatavimą ir techninę priežiūrą;

17.6. užtikrina AM ESOC dokumentų įforminimą ir tvarkymą.

17¹. Mobilizacijos valdymo grupę sudaro AM ESOC nariai:

17¹.1. AM Aplinkos apsaugos politikos įgyvendinimo koordinavimo grupės atstovas;

17¹.2. AM Klimato politikos grupės atstovas;

17¹.3. AM Taršos prevencijos politikos grupės atstovas;

17¹.4. AM Valstybės turto ir viešųjų pirkimų skyriaus atstovas.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-87](#), 2022-04-04, paskelbta TAR 2022-04-04, i. k. 2022-06909

17². Mobilizacijos valdymo grupė atlieka Nuostatų 7.2 papunktyje nurodytas funkcijas.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-87](#), 2022-04-04, paskelbta TAR 2022-04-04, i. k. 2022-06909

18. ESOC pagal kompetenciją vykdo kitus ESOC koordinatoriaus sprendimus, būtinus VESK ir (ar) ekstremalios situacijos operacijų vadovo priimtiems sprendimams ir (ar) kitiems ESOC uždaviniams įgyvendinti.

19. ESOC, atlikdamas funkcijas civilinės saugos srityje, turi teisę gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų išsamią informaciją apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją, jų turimas civilinės saugos sistemos pajėgas ir materialinius išteklius, kurie galėtų būti panaudoti gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniams darbams atlikti, gresiančiai ar susidariusiai ekstremaliajai situacijai likviduoti, jų padariniams šalinti.

20. ESOC, atlikdamas funkcijas paskelbus mobilizaciją, turi teisę:

20.1. gauti reikalingą informaciją iš AM pavaldžių subjektų, mobilizacinio ūkio subjekto, kitų valstybės institucijų funkcijoms vykdyti;

20.2. gauti iš valstybės rezervo tvarkytojų informaciją apie mobilizacinio rezervo materialinių išteklių atsargų sudėtį, kiekius, kaupimo ir saugojimo vietas;

20.3. kviestis į grupės posėdžius AM pavaldžių subjektų, mobilizacinių ūkio subjektų, kitų civilinių mobilizacijos institucijų, ūkio subjektų ir visuomeninių organizacijų atstovus, išklausti jų nuomonę, siūlymus ir kitą informaciją mobilizacijos vykdymo klausimais;

20.4. teikti siūlymus aplinkos ministrui dėl mobilizacijos vykdymo tvarkos ir AM mobilizacijos plane numatytų veiksmų ir priemonių vykdymo;

20.5. teikti siūlymus aplinkos ministrui dėl papildomų lėšų skyrimo mobilizacijai vykdyti;

20.6. teikti siūlymus VMOC dėl mobilizacijos vykdymo ir priimančiosios šalies paramos teikimo.

21. ESOC pasirengimas valdyti ekstremaliąsias situacijas įvertinamas teisės aktuose nustatyta tvarka per civilinės saugos pratybas.

IV. ESOC SUŠAUKIMAS IR VEIKLA

22. Aplinkos ministro nurodymu ESOC koordinatorius sušaukia ESOC:

22.1. gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai;

22.2. teisės aktų nustatyta tvarka paskelbus trečią (visiškos parengties) civilinės saugos sistemos parengties lygį;

22.3. per civilinės saugos pratybas;

22.4. paskelbus mobilizaciją.

23. Atsižvelgdamas į įvykio, ekstremaliojo įvykio ir ekstremaliosios situacijos mastą ir pobūdį, ESOC sušaukimo tikslus, operacijų centro koordinatorius:

23.1. gali inicijuoti viso AM ESOC arba kai kurių grupių ir narių sušaukimą;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [D1-87](#), 2022-04-04, paskelbta TAR 2022-04-04, i. k. 2022-06909

23.2. gali prašyti kitų kompetentingų valstybės, savivaldybės institucijų, įstaigų ir ūkio subjektų skirti atstovus, kurie padėtų užtikrinti ESOC veiklą.

23¹. Paskelbus mobilizaciją, sušaukiama mobilizacijos valdymo grupė.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-87](#), 2022-04-04, paskelbta TAR 2022-04-04, i. k. 2022-06909

24. ESOC nariai pavaldūs ESOC koordinatoriui.

25. Pagrindinė ESOC veiklos forma – posėdžiai. ESOC posėdžiuose sprendžiami einamieji ekstremaliųjų situacijų valdymo, likvidavimo, padarinių šalinimo, mobilizacijos vykdymo ir priimančiosios šalies paramos teikimo ir kiti klausimai, išklausomos ESOC narių nuomonės ir siūlymai.

26. Kai ESOC šaukiamas Nuostatų 22.1 ir 22.2 punktuose numatytais atvejais ar paskelbus mobilizaciją per visuomenės informavimo priemones, darbo dienomis nuo 8 iki 17 valandos ESOC nariai turi rinktis nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 1 valandą nuo pranešimo apie ESOC sušaukimą gavimo, kitu metu (taip pat poilsio ir švenčių dienomis) – ne vėliau kaip per 3 valandas nuo pranešimo apie ESOC sušaukimą gavimo. Jei informuotas ESOC narys neturi galimybės atvykti per nustatytą laiką, jis apie tai informuoja AM ir (ar) ESOC koordinatorių. ESOC koordinatorius nedelsdamas prašo ESOC narį skyrusios institucijos vadovą laikinai skirti kitą asmenį, kol atvyks ESOC narys.

27. ESOC nariai vykdo jiems pavestas funkcijas:

27.1. AM patalpose (A. Jakšto g. 4, Vilnius);

27.2. ESOC nenutrūkstamai veiklai ir narių saugumui užtikrinti gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai numatytose alternatyviose saugiose (įprastinėse) darbo vietose, jei ekstremaliosios situacijos metu vienoje iš jų ESOC nariams taptų nesaugu dirbti ar nebūtų užtikrinama nenutrūkstama ESOC veikla:

27.2.1. Aplinkos apsaugos departamento prie AM Alytaus valdybos tarnybinėse patalpose (Kauno g. 69, Alytus);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [D1-87](#), 2022-04-04, paskelbta TAR 2022-04-04, i. k. 2022-06909

27.2.2. Aplinkos apsaugos departamento prie AM Šiaulių valdybos tarnybinėse patalpose (M. K. Čiurlionio g. 3, Šiauliai);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [D1-87](#), 2022-04-04, paskelbta TAR 2022-04-04, i. k. 2022-06909

27.2.3. Aplinkos apsaugos departamento prie AM Panevėžio valdybos tarnybinėse patalpose (Žvaigždžių g. 21, Panevėžys);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [D1-87](#), 2022-04-04, paskelbta TAR 2022-04-04, i. k. 2022-06909

27.3. paskelbus mobilizaciją – AM mobilizacijos plane nurodytoje pagrindinėje ar atsarginėse buveinėse.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2008 m. spalio 27 d.
įsakymu Nr. D1-569

**EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ AR AVARIJŲ IR JŲ PADARINIŲ LIKVIDAVIMO
VALDymo KONTROLĖS PROTOKOLAS**

Reg. Nr.

Dokumentas

Nr.	Data	val.	min.
-----	------	------	------

ES data

			val.	min.
--	--	--	------	------

RAAD	MA, RA	vietovė

Organizacija	
--------------	--

Informacija apie ES

Iš ko gautas pranešimas	Ivykis
Pranešimą priėmė	

Informacijos perdavimas

Kam perduota informacija	Data	Val.	Min.	Perdavimo būdas	Kas perdavė

ES valdymas

Tarnybų ES likvidavimui iškvietimas	Pastabos, kontrolės užduotys ir jų vykdymas

Priemonių, užtikrinančių, kad teršalai neplistų, panaudojimas	

--	--

Kita	

ES pasekmių vertinimo ir likvidavimo priemonės

Priemonės (tyrimai, valymas)	Pastabos, kontrolės užduotys ir jų vykdymas likviduojant pasekmes

Organizacinės prevencinės priemonės

Duoti privalomi nurodymai arba atlikti patikrinimai, siekiant išvengti ES

Objektas (įmonės, institucijos pavadinimas)	Turinys

Sankcijų taikymas

Paskirta administracinė bauda	Kas baudžiamas	Baudos dydis

Žalos įvertinimas atliktas	Data	Žalos dydis	Ieškinys pateiktas, kam, data

Ieškinys išieškotas, data	Bauda sumokėta, data

Kontrolė baigta

m.	mėn.	d.

Išvados ir pasiūlymai

Protokolą užpildė

Pareigos, vardas, pavardė	Parašas

Priedai

	Lapų sk.
--	-----------------

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2008 m. spalio 27 d.
įsakymu Nr. D1-569

EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ AR AVARIJŲ SUDĖTINGUMO LYGIŲ SKALĖ

1. Pirmas lygis (sudėtingi įvykiai su sunkiai prognozuojama eiga):

- 1.1. Cheminių medžiagų sandėlių gaisrai;
- 1.2. Pavojingų cheminių medžiagų > 0,5 tonos išsiliejimas mieste, gyvenvietėje arba netoli jų;
- 1.3. Cheminių medžiagų > 5 tonų išsiliejimas ir gaisras;
- 1.4. Cheminių medžiagų > 10 tonų išsiliejimas į paviršinį vandenį (upes, ežerus) ir gruntą (dirvožemį);
- 1.5. Naftos produktų > 10 tonų išsiliejimas, išskyrus į paviršinį vandenį (upes, ežerus) ir gruntą;
- 1.6. Avarija, gaisras arba sprogimas AB „Achema“;
- 1.7. Avarija, gaisras arba sprogimas AB „Lifosa“;
- 1.8. Avarija, gaisras arba sprogimas AB „Mažeikių nafta“;
- 1.9. Plastmasių ir jų gamybos žaliavų > 10 tonų sandėlių gaisrai;
- 1.10. Kauno HE užtvankos griūtis;
- 1.11. Avarijos pramoniniuose šaldytuvuose;
- 1.12. Radiacinis užterštumas, viršijantis 2,5 $\mu\text{Sv/h}$ (arba 250 $\mu\text{R/h}$).

2. Antras lygis: visi kiti specifiniai atvejai.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2008 m. spalio 27 d.
įsakymu Nr. D1-569

PRANEŠIMAS APIE EKSTREMALIĄ SITUACIJĄ AR AVARIJĄ
200 m. _____ d.

(Aplinkos ministerijos struktūrinio padalinio ar institucijos pavadinimas)

Ekstremalios situacijos (toliau – ES) įvykio ar avarijos data, laikas:

ES įvykio ar avarijos vieta, adresas:

Objekto, kuriame įvyko ES (avarija), pavadinimas:

Trumpas ES ar avarijos apibūdinimas:

Ar ES (avarija) lokalizuota ir sustabdyta:

Įvertinimas pagal ES sudėtingumo lygių skalę bei galimo poveikio aplinkai mastas ir prognozė:

Kokios pagalbos reikia aplinkos taršos tyrimams atlikti:

Pranešėjas: _____
(Pareigos) (Vardas, pavardė) (Parašas)

Tel./faks.

El. paštas

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin., 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2008 m. spalio 27 d.
įsakymu Nr. D1-569

PIRMINIŲ TYRIMŲ PROTOKOLAS

200 m. _____ d. Nr. ____

Ekstremalios situacijos (ES) ar avarijos vieta ir trumpas apibūdinimas:

(adresas, geografinės koordinatės ir kt.)

Tyrimų objektas (oras, vanduo, dirvožemis ir kt.): _____

Analizės atlikimo data: _____

Tyrimo laikas (pradžia ir pabaiga): _____

Gauti tyrimų rezultatai:

Tyrimų objektas	Tyrimo vieta (numeris, taškas) pagal schemą	Teršalas	Nustatyta koncentracija (C), matavimo vnt.	Ribinė vertė (RV)*	Normatyvo viršijimas, kartais C/RV
1	2	3	4	5	6

*Lietuvos Respublikoje nustatyti teršalų koncentracijos atskiruose aplinkos elementuose normatyvai.

PRIEDAS. Tyrimo vietų schema.

Kitos žymos: _____
(matavimo prietaisai, laboratorinės priemonės ir kt.)

Tyrimus atliko: _____
(pareigos) (vardas, pavardė) (parašas)

Protokolas perduotas: _____
(pareigos) (vardas, pavardė) (parašas)

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2008 m. spalio 27 d.
įsakymu Nr. D1-569

(Institucijos pavadinimas)

PAŽYMA
APIE APLINKOS UŽTERŠTUMO PIRMINĮ ĮVERTINIMĄ EKSTREMALIOS
SITUACIJOS AR AVARIJOS VIETOJE

1. Ekstremalios situacijos (toliau – ES) įvykio ar avarijos data, laikas:
2. ES įvykio ar avarijos vietos koordinatės LKS-94 koordinčių sistemoje:
3. ES įvykio ar avarijos pobūdis:
4. Pirminių tyrimų aplinkos objektas (oras, vanduo, dirvožemis, augalija ir kt.):
5. Aplinkos užterštumo tyrimų rezultatai, jų įvertinimas pagal galiojančias aplinkos kokybės normas:
6. Meteorologinių ir hidrologinių sąlygų įvertinimas bei jų galimas poveikis:
7. Aplinkos tyrimus atlikusios organizacijos pavadinimas:

(Pareigos)

(Vardas, pavardė)

(Parašas)

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin., 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2008 m. spalio 27 d.
įsakymu Nr. D1-569

**APLINKOS MINISTERIJOS STRUKTŪRINIŲ PADALINIŲ BEI MINISTERIJAI
PAVALDŽIŲ IR JOS REGULIAVIMO SRIČIAI PRISKIRTŲ INSTITUCIJŲ
INFORMAVIMO APIE YPATINGAS RADIACINES SITUACIJAS TVARKOS APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šis Tvarkos aprašas reglamentuoja pasikeitimą informacija bei duomenimis tarp Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos struktūrinių padalinių bei ministerijai pavaldžių ir jos reguliavimo sričiai priskirtų institucijų, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos, Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos ir Radiacinės saugos centro (toliau – Atsakingų institucijų) ypatingų radiacinių situacijų Lietuvoje ar kitose šalyse atvejais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, *Žin.*, 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

2. Ypatinga radiacinė situacija – yra ekstremali situacija, kai jonizuojančiosios spinduliuotės gama dozės galia viršija 300 nSv/h (nanosivertų per valandą), radiacinė avarija, incidentas branduoliniame objekte ar branduolinės veiklos metu, dėl kurių įvyko arba gali įvykti radioaktyviųjų medžiagų išmetimas į aplinką, galintis turėti neigiamą radiacinį poveikį gyventojams bei aplinkai.

II. ATSAKINGŲ INSTITUCIJŲ FUNKCIJOS

3. Aplinkos apsaugos agentūra (toliau – AAA) vykdo automatizuotą jonizuojančiosios spinduliuotės gama dozės galios monitoringą (toliau – Monitoringą), pasitelkdama nuolat veikiančią radiacinio pavojaus perspėjimo ir monitoringo informacinę sistemą (toliau – RADIS), kaupia bei analizuoja Monitoringo duomenis ir atlieka radionuklidų pernašos prognozę (jei ypatinga radiacinė situacija įvyko Lietuvos Respublikos teritorijoje arba ne toliau kaip 200 km nuo valstybinės sienos visomis kryptimis). Radionuklidų pernašos prognozę atliekama naudojantis pranešimų apie branduolines avarijas ir sprendimų priėmimo paramos sistema (toliau – ARGOS), pagal meteorologinius duomenis ir iš Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos (toliau – VATESI) gauta informacija apie radionuklidų išmetimą į aplinkos orą. AAA ypatingų radiacinių situacijų atvejais teikia Atsakingoms institucijoms informaciją apie jonizuojančios spinduliuotės gama dozės galios lygį bei prognozuojamą radionuklidų pernašą aplinkos ore, taip pat suteikia galimybę VATESI, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos ir Sveikatos apsaugos ministerijos Radiacinės saugos centrui savarankiškai atlikti radionuklidų pernašos aplinkos ore prognozę (naudojantis jų įstaigose įrengtomis ARGOS darbo stotimis ir ryšiu su pagrindine ARGOS duomenų baze, esančia AAA).

4. AAA teikia informaciją apie ypatingas radiacines situacijas Atsakingoms institucijoms bei kitoms institucijoms pagal Aplinkos ministerijos struktūrinių padalinių bei ministerijai pavaldžių ir jos reguliavimo sričiai priklausančių institucijų veiksmų ekstremalių situacijų ar avarijų atvejais ir jų padarinių likvidavimo tvarkos aprašą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, *Žin.*, 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

5. Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – Hidrometeorologijos tarnyba) teikia hidrometeorologinę informaciją ir prognozes ypatingų radiacinių situacijų Lietuvoje atvejais AAA ir VATESI; jei ypatinga radiacinė situacija įvyko toliau kaip 200 km

nuo valstybės sienos, prognozuoja pernašą, kreipiasi į Tulūzos–Exeterio regioninį specializuotą meteorologijos centrą dėl radionuklidų pernašos ir nusodinimo prognozių teikimo ir perduoda jas AAA ir VATESI.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin., 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

6. Aplinkos ministerijos Visuomenės informavimo ir švietimo skyrius teikia Aplinkos ministerijos vadovybei, struktūriniams padaliniais bei pavaldžioms institucijoms visą žiniasklaidoje pasirodžiusią informaciją apie galimą radiacinį pavojų bei teikia iš AAA gautą informaciją apie ypatingas radiacines situacijas visuomenei ir žiniasklaidai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin., 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

III. RADIS MONITORINGO VYKDYMO IR DUOMENŲ TEIKIMO TVARKA

7. AAA teikia Atsakingoms institucijoms informaciją apie jonizuojančios spinduliuotės gama dozės galios lygį, remiantis radiacinio pavojaus perspėjimo ir monitoringo informacinę sistemą (RADIS), kurią sudaro:

7.1. 7 automatinės gama radiacijos monitoringo AGIR stotys;

7.2. 9 automatinės gama radiacijos monitoringo PMS stotys bei mobilioji monitoringo stotis GR-660;

7.3. 3 automatinės gama radiacijos monitoringo ALNOR stotys;

7.4. centriniai kompiuteriai – tarnybinės stotys su duomenų bazėmis;

7.5. ARGOS tarnybinės bei darbo stotys.

8. AAA periodiškai analizuoja Monitoringo duomenis, kurie pateikiami ir nuolat automatiškai atnaujinami interneto tinklalapyje: <http://193.219.133.11/v2>.

9. AAA monitoringo stočiai ar stotims išmatavus jonizuojančios spinduliuotės gama dozės galią, viršijančią 300 nSv/h, (pasiekiamas ypatingos radiacinės situacijos kriterijus), RADIS sistema automatiškai siunčia perspėjimo signalą – tekstinį pranešimą į RADIS specialistų mobiliuosius telefonus-komunikatorius su trumpu priežasties aprašymu.

10. AAA specialistai patikrina RADIS sistemos būklę ir, įsitikinę perspėjimo signalo pagrįstumu, įjungia dažnesnį monitoringo stočių apklausos režimą – ne rečiau nei kas vieną valandą. AAA nedelsdama telefonu informuoja Atsakingas institucijas (1 priedas). Monitoringo duomenis AAA kas valandą pagal nustatytą formą (2 priedas) siunčia Atsakingoms institucijoms.

11. Jei susidarius ypatingai radiacinei situacijai yra pasiekiami ar viršijami Ekstremalių įvykių kriterijai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. kovo 9 d. nutarimu Nr. 241 „Dėl ekstremalių įvykių kriterijų patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. [29-1004](#); 2009, Nr. [153-6928](#)), AAA nedelsdama informuoja Aplinkos ministerijos vadovybę bei Ekstremalių situacijų operacijų centro koordinatorių.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin., 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

Nr. [D1-894](#), 2013-12-05, Žin., 2013, Nr. 127-6483 (2013-12-12), i. k. 111301MISAK00D1-894

12. Gavus neoficialią ar anoniminę informaciją apie galimą radiacinį pavojų, AAA sprendimu monitoringo stotys gali būti pradedamos apklausti dažnesniu apklausos režimu – kas valandą. Apie tai telefonu nedelsiant informuojamos Atsakingos institucijos (1 priedas). Esant jų prašymui, Atsakingoms institucijoms kas valandą pagal nustatytą pranešimo formą (2 priedas) teikiami Monitoringo duomenys.

13. Gavusi oficialią informaciją apie ypatingas radiacines situacijas iš kitų Atsakingų institucijų AAA nedelsdama apie tai informuoja Aplinkos ministerijos vadovybę, Visuomenės informavimo ir švietimo skyrių, Aplinkos ministerijos Ekstremalių situacijų operacijų centro koordinatorių bei Hidrometeorologijos tarnybą, kitas Atsakingas institucijas (1 priedas), o esant būtinybei, – kitas institucijas pagal Aplinkos ministerijos administracijos padalinių bei ministerijai

pavaldžių ir jos reguliavimo sričiai priklausančių institucijų veiksmų ekstremalių situacijų ar avarijų atvejais ir jų padarinių likvidavimo tvarką.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, *Žin.*, 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

Nr. [D1-894](#), 2013-12-05, *Žin.*, 2013, Nr. 127-6483 (2013-12-12), i. k. 111301MISAK00D1-894

14. Gavusi pranešimą apie ypatingą radiacinę situaciją ir įsitikinusi jo pagrįstumu, AAA per 1 val. (po to – kas valandą) turi pateikti Monitoringo duomenis pagal nustatytą formą (2 priedas) Atsakingoms institucijoms (1 priedas) bei pagal gautus duomenis atlikti ir pateikti Atsakingoms institucijoms radionuklidų pernašos prognozę.

15. Hidrometeorologijos tarnyba teikia AAA ir VATESI hidrometeorologinę informaciją ir prognozes, reikalingas radionuklidų pernašos prognozei atlikti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, *Žin.*, 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

16. Dažnesnė monitoringo stočių apklausa ir duomenų teikimas nutraukiamas AAA sprendimu, jeigu jonizuojančiosios spinduliuotės gama dozės galios lygis neviršija foninio lygio ir nenumatomas jo padidėjimas, ir apie tai informuojamos Atsakingos institucijos. Duomenys gali būti tebetaikiami esant Atsakingų institucijų prašymui.

17. Pasikeitus 1 priede nurodytų institucijų telefonams, Atsakingos institucijos apie tai nedelsdamos informuoja kitas 1 priede nurodytas institucijas žodžiu bei raštu ir per 3 darbo dienas parengia 1 priedo pakeitimo projektą ir pateikia jį tvirtinti ministrui.

Aplinkos ministerijos struktūrinių
padalinių pavaldžių ir kitų institucijų
informavimo apie ypatingas radiacines
situacijas tvarkos aprašo
1 priedas

ATSAKINGŲ INSTITUCIJŲ SĄRAŠAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

APLINKOS MINISTERIJOS EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ OPERACIJŲ CENTRAS

faks. (8 5) 266 3663

Skirsnio pakeitimai:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin., 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

Nr. [D1-894](#), 2013-12-05, Žin., 2013, Nr. 127-6483 (2013-12-12), i. k. 113301MISAK00D1-894

VALSTYBINĖ ATOMINĖS ENERGETIKOS SAUGOS INSPEKCIJA

mob. tel. 8-698 44074 (24 val.); faks. (8 5) 266 1587

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

tel./faks. (8 5) 266 2835; mob. tel. 8-686 17 489; 8-686 84 717

Skirsnis. Neteko galios nuo 2011-07-10

Skirsnio naikinimas:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin. 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

LIETUVOS HIDROMETEOROLOGIJOS TARNYBA PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

tel. (8 5) 272 2952; (8 5) 275 1194; (8 5) 271 5065; faks. (8 5) 272 6912

PRIEŠGAISRINĖS APSAUGOS IR GELBĖJIMO DEPARTAMENTAS PRIE VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS

tel. (8 5) 271 7511; (8 5) 271 7512; faks. (8 5) 271 7513

RADIACINĖS SAUGOS CENTRAS

tel. (8 5) 264 4720; mob. tel. 8-698 10328; 8-698 3314; faks. (8 5) 264 4721

Skirsnio pakeitimai:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin., 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

Aplinkos ministerijos struktūrinių
padalinių, pavaldžių ir kitų institucijų
informavimo apie ypatingas radiacines
situacijas tvarkos aprašo
2 priedas

PRANEŠIMAS

JONIZUOJANČIOSIOS SPINDULIUOTĖS GAMA DOZĖS GALIOS MONITORINGO DUOMENYS

Pranešimo data ir laikas (metai, mėnuo, diena, val., min. (vietos laiku):							
KAM:	Aplinkos ministerija			faks. (8 5) 266 3663			
	Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija			faks. (8 5) 266 1587			
	Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba			faks. (8 5) 272 6912			
	Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas			faks. (8 5) 271 7513			
	Radiacinės saugos centras			faks. (8 5) 264 4721			
RENGĖ:	Aplinkos apsaugos agentūra tel./faks. (8 5) 266 2835, mob. tel. 8-686 17489, 8-686 84 717						
1. Ypatingos radiacinės situacijos aprašymas (data, laikas, vieta):							
Jeigu prieš tai buvo gautas VATESI pranešimas, – nurodoma tik įvykio vieta ir data. Kitais atvejais pildoma.							
2. Atliekami veiksniai:							
Nurodoma informacija apie monitoringo sistemos būklę, matavimo režimą.							
3. Jonizuojančiosios spinduliuotės gama dozės galios monitoringo duomenys: (6 grafa pildoma tik gavus pranešimą apie įvykį branduoliniame objekte)							
Dozės galia, nSv/h	Vietos laikas, val., min.	Stotis	Atstumas nuo Ignalinos atominės elektrinės, km	Kryptis, laipsniais	Debesyje, taip (ne) (jei yra duomenys)	Temperatūra, °C (jei yra duomenys)	Krituliai, mm/h (jei yra duomenys)
1	2	3	4	5	6	7	8
		Vilnius	128	220			
		Kaunas	188	246			
		Klaipėda	336	273			
		Šiauliai	204	281			
		Alytus	204	231			
		Turmantas	12	330			
		Visaginas	8	263			
		Rimšė	10	220			
		Mačionys	3	104			
		Biržai	128	302			
		Dotnuva	168	265			
		Dūkštas	20	241			
		Kybartai	260	247			
		Lazdijai	244	233			
		Panevėžys	136	276			

		Raseiniai	216	265			
		Šilutė	320	266			
		Ukmergė	120	253			
		Utena	60	259			
		Tilžė	8	13			
		Rūgšteliškės	40	262			

4. Kito pranešimo laikas:

Nurodyti, kada ir dėl kokios priežasties duomenų siuntimas bus nutrauktas.

5. Pranešimą rengė:

(pareigos) (vardas, pavardė) (parašas)

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin., 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

3 priedas. Neteko galios nuo 2011-07-10

Priedo naikinimas:

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin. 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-704](#), 2004-12-29, Žin., 2005, Nr. 4-79 (2005-01-11), i. k. 104301MISAK00D1-704

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gegužės 20 d. įsakymo Nr. 248 "Dėl veiksmų ypatingųjų ekologinių ir kitų ekstremalių situacijų bei avarijų atvejais ir jų padarinių likvidavimo valdymo" papildymo ir pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-569](#), 2008-10-27, Žin., 2008, Nr. 129-4937 (2008-11-11), i. k. 108301MISAK00D1-569

Dėl aplinkos ministro 2003 m. gegužės 20 d. įsakymo Nr. 248 "Dėl veiksmų ypatingųjų ekologinių ir kitų ekstremalių situacijų bei avarijų atvejais ir jų padarinių likvidavimo valdymo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-510](#), 2011-06-28, Žin., 2011, Nr. 83-4053 (2011-07-09), i. k. 111301MISAK00D1-510

Dėl aplinkos ministro 2003 m. gegužės 20 d. įsakymo Nr. 248 "Dėl Aplinkos ministerijos atsakingų institucijų veiksmų ekstremalių situacijų ar avarijų atvejais ir avarijų padarinių likvidavimo valdymo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-894](#), 2013-12-05, Žin., 2013, Nr. 127-6483 (2013-12-12), i. k. 113301MISAK00D1-894

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gegužės 20 d. įsakymo Nr. 248 "Dėl Aplinkos ministerijos atsakingų institucijų veiksmų ekstremalių situacijų ar avarijų atvejais ir avarijų padarinių likvidavimo valdymo" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-130](#), 2020-03-03, paskelbta TAR 2020-03-06, i. k. 2020-05112

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gegužės 20 d. įsakymo Nr. 248 „Dėl Aplinkos ministerijos atsakingų institucijų veiksmų ekstremalių situacijų ar avarijų atvejais ir avarijų padarinių likvidavimo valdymo“ pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-54](#), 2022-02-24, paskelbta TAR 2022-02-24, i. k. 2022-03517

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gegužės 20 d. įsakymo Nr. 248 „Dėl Aplinkos ministerijos atsakingų institucijų veiksmų ekstremalių situacijų ar avarijų atvejais ir avarijų padarinių likvidavimo valdymo“ pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-73](#), 2022-03-14, paskelbta TAR 2022-03-14, i. k. 2022-04705

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gegužės 20 d. įsakymo Nr. 248 „Dėl Aplinkos ministerijos atsakingų institucijų veiksmų ekstremalių situacijų ar avarijų atvejais ir avarijų padarinių likvidavimo valdymo“ pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-87](#), 2022-04-04, paskelbta TAR 2022-04-04, i. k. 2022-06909

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gegužės 20 d. įsakymo Nr. 248 „Dėl Aplinkos ministerijos atsakingų institucijų veiksmų ekstremalių situacijų ar avarijų atvejais ir avarijų padarinių likvidavimo valdymo“ pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-430](#), 2023-12-22, paskelbta TAR 2023-12-22, i. k. 2023-25195

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gegužės 20 d. įsakymo Nr. 248 „Dėl Aplinkos ministerijos atsakingų institucijų veiksmų ekstremalių situacijų ar avarijų atvejais ir avarijų padarinių likvidavimo valdymo“ pakeitimo